

FORVENTNINGSNOTAT REGIONALT PLANFORUM

Til: Anne Øvrejorde Rødven
Kopi:
Fra: Jenny Mikalsen
Dato: 17.09.21
Sak: Planprogram KPA

1. Innledning

Tromsø kommune har meldt inn «*Kommuneplanens arealdel for Tromsø 2022-2034, forslag til planprogram*», til behandling i planforum. Forslag til planprogram og varsel om oppstart av planarbeidet ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn 24. august 2021.

2. Tema vi ønsker å fokusere på i planforum

Revisjon av arealdelen for Tromsø er et komplekst arbeid der mange tema drøftes. Planprogrammet belyser tema og utredningsbehov. Under har vi pekt på tema og spørsmål som kan fokuseres nærmere på i planforum.

2.1 Klimagassreduksjon og klimatilpasning

Arealdelen skal svare på hvordan Tromsø møter krav om klimagassreduksjon samt tilpasse seg et klima i endring. Tromsø kommunen ønsker å gå foran i reduksjon av klimagassutslippene, både som kommunal myndighet, tjenesteyter, tilrettelegger, innkjøper og eier. Tromsø vil som arktisk hovedstad, søke om å bli en av 100 klimanøytrale byer i Europa. FNs spesialrapport understreker at det er viktig å se klimagassreduksjon, klimatilpasning og bærekraftig utvikling i sammenheng (Klima-, miljø og energiplanen 2018).

For revisjonsarbeidet betyr det å tilpasse dagens planlegging til et klima i endring, Hvert plantema vil derfor ta diskutere følgende spørsmål:

- Hva kan revisjon av plantema gjøre for å redusere klimagassutslipp i framtiden?
- Hvordan vil klimaendringer påvirke disse om 10, 30, 50, 100 år?
- Hvordan kan planleggingen tilpasses for et klima i endring?

Har planforum innspill til hvordan klimagassreduksjon og klimatilpasning konkret kan ivaretas i kommuneplanens arealdel?

2.2 Byutviklingsstrategi og senterstruktur

Tromsø kommune har gjennom kommuneplanens samfunnsdel (2020) vedtatt en arealstrategi. I kommuneplanens arealdel skal strategien spisses ytterligere, for å gi en forutsigbar og tydelig retning for byutviklingen. En byutviklingsstrategi vil være til hjelp når utbyggingsforslag skal vurderes for videre behandling. For Tromsø vil byutviklingsstrategien bygge på premissene som listes opp under:

- Sentrum som viktigste møteplass
- Riktig bolig på rett sted til rett tid
- Styrke eksisterende offentlig infrastruktur og bidra til dekking av etterslep infrastruktur
- Redusert personbilvekst og å gjøre det enklere å gå, sykle og reise kollektivt
- Klimatilpasning og blågrønnhvite strukturer som sikrer et robust byområde
- Rett virksomhet på rett sted
- En tydelig senterstruktur
- Å bygge tettere i bykjernen og i definerte sentre, enn i andre deler av kommunen
- Sikre og styrke biologisk mangfold

Har planforum innspill til premisser for byutviklingsstrategi og er noen forhold viktigere enn andre?

2.3 Senterstruktur

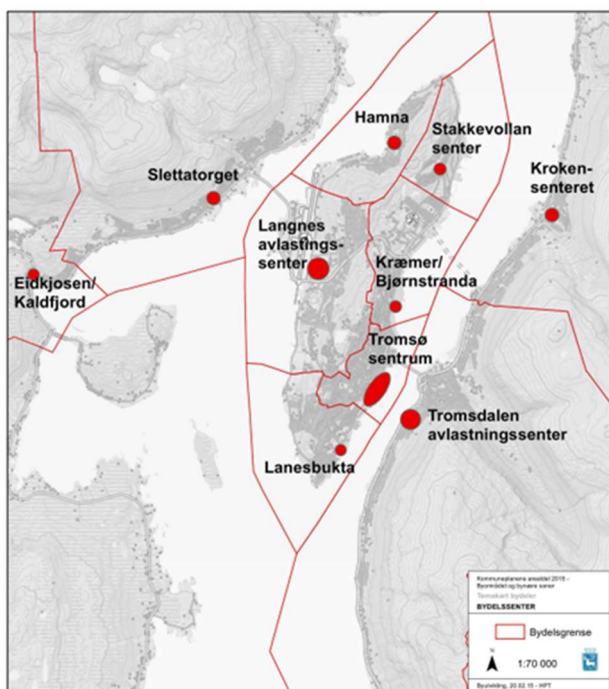
Fortetting i sentrum, rundt sentrum og i utvalgte lokalsenter, vil gjøre det lettere å velge gange, sykkel og kollektiv i hverdagen. Det betyr nærhet til flest mulig av hverdagslivets funksjoner som dagligvare, barnehage og skole. I lokalsentre vil det planlegges for varierte boliger for hele livsløpet, lavterskel tilbud innafør offentlig og privat tjenesteyting (helse, idrett, kultur etc.), og nærhet til kollektivtransport. Det vil også vurderes ulike nivå på lokalsentra.

Valg av senterstruktur henger sammen med byutviklingsstrategien og vil ta utgangspunkt i:

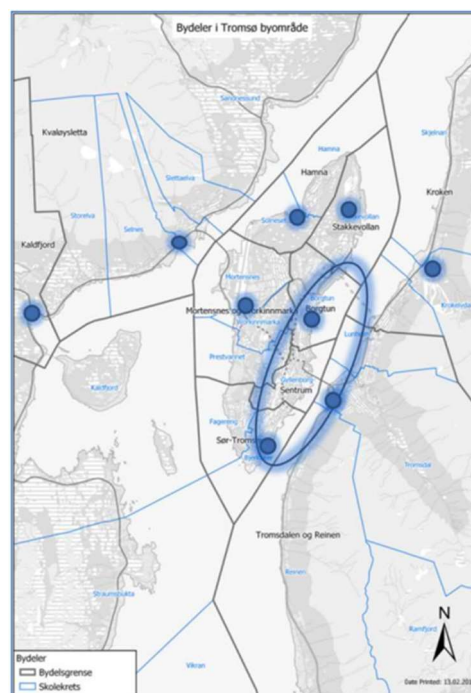
- Sentrum
- Lokale sentra i byområde og distrikt
- Ulik grad av fortetting i sentrumsnære områder og boligområder

Har planforum synspunkter på framtidig senterstruktur for byområdet i Tromsø, jf illustrasjon under?

Sentrum, bydeler og bydelssetre illustrert i gjeldende KPA (2017)

Sentrum, sentrumsnære områder, bydeler og bydelssetre illustrert i Prinsipper for utbyggingsprogram (2021)

Figur: Illustrasjoner senterstruktur byområdet

2.4 Bolig i sammenheng med byutvikling

Revisjon av KPA handler om planlegging av gode boligområder i forhold til senterstruktur, og offentlig og privat tjenesteyting. Dette vil forde tettere bebyggelse i senterområder, og stille særlige krav til kvalitet, uterom og klimatilpasning. Kommuneplanens samfunnsdels mål om *gjenbruk og transformasjon av areal* inngår som føring for arbeidet.

Har planforum innspill til hvordan oppnå god boligkvalitet i tette sentra, og at det fordrer andre krav til byrom og lek i tett by (sentrum, rundt sentrum, bydelssetra) kontra rene boligområder?

2.5 Næringsutvikling og transport

Tilgang til arbeidsplasser er viktig for at folk skal ønske å bo i Tromsø. Kommunen er både en liten storby og har et stort distrikt. Tromsø et senter for en stor region, og samarbeider med nabokommunene for næringsutvikling i hele regionen. Tromsø skal være en god vertskapskommune for næringslivet og ha næringsarealer som passer for ulike typer virksomheter.

Hvordan etablere og omdisponere næringsareal, som samtidig leder til klimanøytral by?

Formannskapet ber i forbindelse med høring av planprogrammet, bedt om innspill på hvorvidt kommunen allerede bør sette av areal/hensynssoner til jernbaneterminal/jernbanelinjer. Har planforum synspunkter på det?

2.6 Blågrønn struktur

Tilgang til natur, grønne arealer og møteplasser er en kvalitet i nærmiljøet. Fortetting i byområdet gjør at grønne utearealer få en enda viktigere funksjon. Samtidig må behovene for barn og unge ivaretas, med gode uteområder for lek og uteopphold. Gode uteområder er viktige tiltak i et folkehelseperspektiv.

Formannskapet spør i sin behandling blant annet om færre og men større lekeplasser kan gi lekeplasser som er mer hensiktsmessige og gir bedre kvalitet?

2.7 Levende lokalsamfunn i distriktet

Kommuneplanens samfunnsdel har blant annet fokus på næringsutvikling og bosetting i distriktet. I revisjon av arealdelen vil det å sikre areal til eksisterende næringer, legge til rette for reiseliv, fiskeri og havbruk, og sikre areal til boliger og andre utbyggingsformål, være viktig.

Reiselivets behov for areal og tilrettelegging for overnatting og aktivitet i LNFR-områder må avklares. Parkering, toaletter og annen tilrettelegging for reiseliv er nødvendig. En utfordring er reiseliv som kommer i konflikt med landbruk, reindrift eller lokal bosetting. Arealdelen ønsker å utforme en strategi for reiselivsetableringer utenfor byområdet. Har planforum innspill til føringer for reiselivsetableringer?

I revisjon vil det gjøres en vurdering om det kan fastsettes ny byggegrense langs sjø, der det ikke er i strid med formålet bak strandsonevernet. Mange steder ville det være mer i tråd med intensjonen at byggeforbudet gjelder nedenfor veg. Har planforum synspunkter på differensiert strandsoneforvaltning?

3. Sektormyndigheter

Vi tar ikke stilling til hvem som møter i planforum, og ber sektormyndighetene vurdere dette.

Med vennlig hilsen

Jenny Mikalsen
Prosjektleder

